

A jambustól a szabadversig

Szűk körű, de jó hangulatú író-olvasó találkozón vettek részt mindazok, akik március 30-án eljöttek a Gheorghe Șincai Bihar Megyei Könyvtár második emeleti tanácstermébe, ahol Fábián Judit nagyváradi költő volt lapunk vendége. Meghívottunkkal Tóth Hajnal szerkesztő beszélgetett, miután az olvasók figyelmébe ajánlotta a *Várad* márciusi lapszámát, Fábián Judit verseiből pedig nemcsak a szerző, hanem Máté Zsófia szerkesztő is felolvasott.

Későn érő típusnak tartja magát Fábián Judit, s ebben része van annak is, hogy olyan családban nőtt fel, amelyben már volt egy irodalmár: édesapja, Fábián Sándor. Gyerekként olykor úgy érezte, már nem akar több verset hallani, vallotta meg a fiatal költő, és azt is elárulta: sajnálja, hogy – mivel ő késői gyermek volt – a generációs szakadék miatt kevés idejük volt a versekről beszélni édesapjával. Az öt éve eltávozott Fábián Sándor hagyatéka még feldolgozásra vár, például az egykori *Kelet-Nyugat* számai, de kéziratok is várnak még digitalizálásra. Ez a feladat egész embert kívánna, ő pedig számítógépes munkája mellett nem mindig érez energiát arra, hogy ezt a munkát folytassa, árulta el a szerző. Többször is említette, számára mennyire fontos, hogy a virtuális világ mellett a „szerves élet” jelen legyen mindennapjaiban. Ez az érzés egyébként több versében is visszaköszön, fontos helyszín ver-

seiben például a Körös-part, a tenger.

Az írás mellett szó esett az éneklésről is: annak idején Trifán László és Kinda Péter társágában énekelt Fábián Judit. Felidézte, hogy édesapja jó barátja volt Nikolits Árpád, a *Fekete Madonnák* című kötet kiadója, ennek egyes megzenésített verseit is énekelt. Ő maga 2011 óta publikál, első, *Edzés kábelén* című verseskötete 2015-ben jelent meg. Azóta is folyamatosan közöl nyomtatott és internetes lapokban egyaránt, és fordítani is elkezdett. Német–angol szakon végzett, így német kortárs költők verseit kezdte lefordítani, mint mondta, egyelőre a fióknak, a szerzőkkel még nem lépett kapcsolatba. Ennek is több oka van, például a németországi szigorú adatvédelmi előírások, illetve az is kérdéses, a szerzők mit szólnának a fordításokhoz, hiszen azokat nem tudják ellenőrizni, ebben a fordítóprogramok sem nyújtanak segítséget.

Fábián Judit versei románul is megjelentek Bertóti Johanna fordításában, a román szövegek – amint erről a találkozó közönsége is meggyőződhetett – visszaadják azokat a hangulatokat, amelyeket az eredeti versek megfogalmaznak, és ezért ő hálás fordítójának, bár a műhelymunkában nem tudott részt venni, árulta el a szerző. Mindkét nyelven felolvasta például a *Csigák útján* és az *Egy tengeri kagyló* című versét.

Tóth Hajnal és Fábíán Judit

Verset igazán csak anyanyelven lehet írni, válaszolta az egyik kérdésére, s az is kiderült, hogy számára fontos a stilsztika, a klasszikus versmértékek ismerete. Sajátságos „játéka”, hogy egy-egy versötletét mind kötött formában, mint szabad versként megírja, figyelve, hogyan változik annak értelme. Számára a versírás kapaszkodó, megkönnyebbülést hoz. A költészettel próbálkozóknak is azt tanácsolná, hogy anyanyelven írjanak, s ne kizárólag azért, hogy nyomtatásban lássák a nevüket, hanem azért is, hogy kiírják magukból azt, ami foglalkoztatja őket. Fontosnak tartja ugyanakkor a klasszikus versformák ismeretét, s úgy véli annak, aki verset ír, tudnia kell használni a jambust vagy a hexametert is.

„Úgy érzem, felnőttem ahhoz a századhoz, melyben felnőttem, de nem tudok felnőni ahhoz a századhoz, melyben felnőttemként kéne élnem” – vallotta meg Fábíán Judit, majd ismét kitért arra, mennyire fontos számára, hogy az élő, szerves világgal is legyen kapcsolata, illetve hogy az állatvilág egyfajta menedéket is jelent. Kérdés számára, hogyan lehet definiálni a posztmodern követő, metamodernnek nevezett költészetet, s azt is elárulta, hogy a kortársak közül Barna T. Attila költői világa áll közel hozzá, míg a klasszikusok közül Tóth Árpád és Pilinszky János, de szívesen olvassa Stefan Zweig és Fodor Sándor műveit is.

Fried Noémi Lujza